

TANTÁRGYI ADATLAP

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

1.1. *Tantárgy neve (magyarul, angolul)*

Építészettörténet 4. – Újkori építészettörténet • History of architecture 4. – Renaissance and Baroque

1.2. *Azonosító (tantárgykód)*

BMEEPETA401

1.3. *A tantárgy jellege*

kontaktórával rendelkező tanegység

1.4. *Kurzustípusok és óraszámok*

kurzustípus	heti óraszám	jelleg
előadás (elmélet)	2	
gyakorlat	1	kapcsolt
laboratóriumi gyakorlat	0	

1.5. *Tanulmányi teljesítményértékelés (minőségi értékelés) típusa*

vizsga érdemjegy (v)

1.6. *Kreditszám*

3

1.7. *Tantárgyfelelős*

neve: **Dr. Krähling János – Dr. Halmos Balázs**
beosztása: egyetemi docens – egyetemi adjunktus
elérhetősége: krahling@eptort.bme.hu – halmos@eptort.bme.hu

1.8. *Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység*

Építészettörténeti és Műemléki Tanszék

1.9. *A tantárgy weblapja*

http://www.eptort.bme.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=224%3Aepiteszettoertenet-4-ujkori-epiteszettoertenet&catid=43%3Atargyakhu&Itemid=27&lang=hu

1.10. *A tantárgy oktatásának nyelve*

magyar és angol

1.11. *A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve*

Kötelező az alábbi képzéseken:

1. **3N-M0** • Építésztechnológiai nappali osztatlan mesterképzés magyar nyelven • 4. félév
2. **3NAM0** • Építésztechnológiai nappali osztatlan mesterképzés angol nyelven • 4. félév
3. **3N-A0** • Építésztechnológiai nappali alapképzés magyar nyelven • 4. félév
4. **3N-A1** • Építésztechnológiai nappali alapképzés magyar nyelven • 4. félév
5. **3NAA0** • Építésztechnológiai nappali alapképzés angol nyelven • 4. félév

1.12. *Közvetlen előkövetelmények*

- A. Erős előkövetelmény:

B. Gyenge előkövetelmény:

1. —

C. Párhuzamos előkövetelmény:

1. —

D. Kizáró feltétel (nem vehető fel a tantárgy, ha korábban teljesítette az alábbi tantárgyak vagy tantárgycsoportok bármelyikét):

—

1.13. A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta az Építésztechnológiai Kar Tanácsa, érvényesség kezdete 2017. szeptember 7.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

2.1. Célkitűzések

Az újkori építészettörténet a tanszék kronologikusan egymásra épülő építészettörténet kurzusainak sorában az egyetemes reneszánsz és barokk építészettörténet megismertetését tűzi ki célul. A tárgy a korábbi ókori és középkori építészettörténeti tanulmányokra építve tárgyalja a reneszánsz és barokk építészet Itáliából kiinduló, majd Európában kibontakozó építészeti elvei, térszervezési tendenciáit, legfontosabb épülettípusait és legjelentősebb alkotóit. Tárgyalásmódja – az építészettörténeti kutatások eredményeire alapozva – az építészkutatás speciális igényeinek megfelelően nagy hangsúlyt fektet a téralakítás, térszervezés és térhasználat kérdéseire is. A tárgy szerves részét alkotó gyakorlatokon a problémakör egy speciális részterülete, az épület-homlokzat alakításának kérdése kerül előtérbe. A tantárgy előadásai és gyakorlatai elvi és gyakorlati szinten alapvető ismereteket adnak át a történeti építészet kontextusában tervező építész számára.

2.2. Tanulási eredmények

A tantárgy sikeres teljesítésével elsajátítható kompetenciák

A. Tudás

1. Ismeri az újkor építészettörténetének főbb korszakait és építészeti tendenciáit, azok jellemzőit;
(7.7.1.c.: „Ismeri az építészettörténet korszakait, stílusait, fontosabb alkotásait és elméleteit, rá látása van az építészettörténeti korszakok kialakulására és azok összefüggéseire.”)
2. Átfogó ismeretei vannak a reneszánsz és barokk építészeti emlékyagról, annak főbb épülettípusairól, legfontosabb emlékeiről;
3. Ismeri a reneszánsz és barokk építészet legfontosabb alkotóit, azok meghatározó műveit, szerepüket a stílus alakulásában;
4. Tisztában van az reneszánsz és barokk építészeti téralakítás, tömegalakítás és homlokzat-képzés összefüggéseivel, sajátosságaival;
(7.7.1.e.: „... Érti az emberek, az épített és a természeti környezet közötti kapcsolatokat, kölcsönhatásokat, ismeri az épületek tervezésének elveit, lépéseit.”)
5. Tisztában van az újkor építészetének alaktanával és legfontosabb történeti szerkezeteivel, ismeri a formák eredetét, változásának meghatározó okait
(7.7.1.h.: „... Ismeri a jellemző épületszerkezeti megoldásokat, azok működését, alkalmazási lehetőségeit. Érti a szerkezetek kiválasztási és tervezési módszereit, követelményeit.”)

B. Képesség – a KKK 6.1.2. pontja szerint:

1. Képes felismerni az újkor építészetének stílusperiódusait és azok meghatározó stílusjegyeit; képes megérteni a kapcsolódási pontokat az újkor építészetét meghatározó társadalmi-kulturális kontextus valamint az építészeti megoldások között;
2. Képes a megszerzett építészettörténeti ismereteket az építész komplex feladatrendszerében alkalmazni, különös hangsúllyal a műemléki vonatkozású feladatok megoldásában;

(7.1.2.n.: „...Képes az építészeti tervezés és az építési folyamatok során keletkező problémák felismerésére, a komplex gondolkodásmódra, a különböző szempontok közti összefüggések, kölcsönhatások átlátására...)

3. Képes a gyakorlatok során megismert homlokzati struktúrák és alaprajzi összefüggéseik megértésére, síkbeli viszonyainak és részleteinek értelmezésére, ezen ismeretek konkrét építészeti feladatokban való felhasználására

C. Attitűd – a KKK 6.1.3. pontja szerint:

1. Együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgatótársaival,
2. folyamatos ismeretszerzéssel bővíti és szintetizálja tudását;
(7.1.3.f.: „...Nyitott az új információk befogadására, törekszik esztétikai, humán és természettudományos műveltségének folyamatos fejlesztésére, szakmai ismereteinek bővítésére...)
3. nyitott a szükséges lexikális ismeretek befogadására;
4. törekszik az építészetben előforduló problémák megoldásához szükséges építészettörténeti ismeretek elsajátítására és alkalmazására;
5. törekszik a pontos és hibamentes feladatmegoldásra;
6. törekszik az esztétikailag igényes, magas minőségű feladatok készítésére;
7. a munkája során előforduló minden helyzetben törekszik a jogszabályok és etikai normák betartására.

D. Önállóság és felelősség – a KKK 6.1.4. pontja szerint:

1. Önállóan végzi az alapvető táblai gyakorlatok és féléves feladatok problémáinak végig gondolását és azok megoldását;
2. nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket;
3. a fellépő problémákhoz való hozzáállását az együttműködés és az önálló munka helyes egyensúlya jellemzi;
4. az elkészített munkájáért (zárthelyi, beadandó feladat), valamint az esetleges csoportmunka során létrehozott alkotásokért felelősséget vállal.

2.3. Oktatási módszertan

Előadások, gyakorlatok, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata, önállóan készített feladatok, munkaszervezési technikák.

2.4. Tanulástámogató anyagok

- A. Szakirodalom
- B. Szücs Margit: *Reneszánsz (Az építészet története sorozat)*. Terc, Bp., 2012.
Szentkirályi Zoltán: *Barokk (Az építészet története sorozat)*. Terc, Bp., 2012.
- B. Jegyzetek (óravázlatok):
http://www.eptort.bme.hu/doc/egyeb/Eptort4/epiteszettortenet_4_ujkor_HEFOP.pdf
- C. Letölthető anyagok
további elektronikus segédanyagok a tárgy honlapján

3. TANTÁRGY TEMATIKÁJA

3.1. Előadások tematikája

- 1. Bevezetés. A reneszánsz kibontakozása Toszkánában. Brunelleschi munkássága.
- 2. Kora-reneszánsz palotaépítészet. Alberti és Giuliano da Sangallo munkássága.
- 3. A reneszánsz elterjedése Itáliában: Pienza, Urbino, Milánó, Velence és Róma építésze a XV. században. Bramante munkássága.
- 4. Az érett reneszánsz és manierizmus Itáliában. Bramante követőinek munkássága. Michelangelo építészeti munkássága.
- 5. Késő-reneszánsz Itáliában. Palladio és Vignola építésze.
- 6. A francia reneszánsz építészet.
- 7. A barokk kialakulása, a barokk építészet korai szakasza Rómában.
- 8. A római barokk klasszikus irányzata – Bernini munkássága.

- 9. Római barokk mesterek a XVII. században.
- 10. Barokk Észak-Itáliában, Guarini munkássága.
- 11. Francia barokk építészet.
- 12. Osztrák és cseh barokk építészet
- 13. Német barokk és rokokó építészet. Összefoglalás

3.2. Gyakorlati órák tematikája

- - homlokzatrendszerek: palotahomlokzatok. (fogalmak, homlokzattípusok. Horizontális, hálós és nagyoszloprendes homlokzat);
- - féléves feladat kiadása, a homlokzatelemzés módszerének ismertetése
- - újkori alaktan I.: homlokzattagoló formák: oszlop/pillér-gerendázat; oszlop/pillér-íveset; Colosseum-motívum, Palladio-motívum, diadalív-motívum (ritmikus travé)
- - újkori alaktan II.: reneszánsz és barokk nyílásformák és keretelések
- - újkori alaktan III.: újkori térlefedő szerkezetek
- - a féléves feladat konzultációja (ütemezve)

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

4. A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

4.1. Általános szabályok

- A. Az előadás látogatása ajánlott, a gyakorlaton való részvétel kötelező. A megengedett hiányzások számát a hatályos Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat írja elő. A teljesítményértékelések alapját az előadásokon és a gyakorlatokon elhangzott ismeretek összessége képezi.
- B. Vitás esetekben a hatályos Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat, továbbá a hatályos Etikai Kódex szabályrendszere az irányadó.

4.2. Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések:

1. *Részteljesítmény-értékelés* (a továbbiakban gyakorlati feladat): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja, melynek megjelenési formája az egyénileg készített rajzfeladat; annak tartalmát, követelményeit, beadási határidejét, értékelési módját az előadó és az évfolyamfelelős együttesen határozzák meg.

B. Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelések:

1. *Összegző tanulmányi teljesítményértékelés első része* (a továbbiakban írásbeli vizsga): a tantárgy és tudás, képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja írásbeli vizsga formájában, amely a megszerzett ismeretek felidézésére fókuszál, azaz számot ad lexikális tudásáról és azok elemeinek összefüggéséről, a rendelkezésre álló munkaidő 30 perc;
2. *Összegző tanulmányi teljesítményértékelés második része* (a továbbiakban szóbeli vizsga): a tantárgy és tudás, képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja szóbeli vizsga formájában, amely az elméleti ismereteket kéri számon, valamint az összefüggések meglátásának és felismerésének képességét a vizsgáztatóval történő párbeszéd (felelet) alapján, a felkészülési idő 5 perc, a felelet időtartama 20 perc

4.3. Teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- A. Az aláírás megszerzésének és a vizsgára bocsátásnak feltétele a szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések mindegyikének legalább 50%-os teljesítése.
- B. A szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben:

szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések	részarány
féléves feladat	30%
összesen:	Σ 30%

- C. A vizsga mint összegző tanulmányi teljesítményértékelés mindkét része ötfokozatú skálán kerül értékelésre.

írásbeli vizsgarész	30%
szóbeli vizsgarész	40%
összesen:	Σ 70%

1.

- D. A féléves érdemjegyet a félévközi részérdemjegyek (féléves feladat) valamint a vizsgán megszerzett két további érdemjegy súlyozott átlaga adja. Kétséges esetben a szóbeli felelet képezi a féléves érdemjegyről való döntés alapját.

4.4. Érdemjegy megállapítás

félévközi részérdemjegy	ECTS minősítés	Pontszám*
jeles (5)	Excellent [A]	≥ 90%
jeles (5)	Very Good [B]	85 – 90%

félévközi részeredmény	ECTS minősítés	Pontszám*
jó (4)	Good [C]	72,5 – 85%
közepes (3)	Satisfactory [D]	65 – 72,5%
elégletes (2)	Pass [E]	50 – 65%
elégtelen (1)	Fail [F]	< 50%

* Az érdemjegyeknél megadott alsó határérték már az adott érdemjegyhez tartozik.

4.5. Javítás és pótlás

A féléves feladatot a pótlási héten péntek 12:00-ig lehet pótolni, a hatályos Tanulmányi- és Vizsgaszabályzatban meghatározott díj megfizetése mellett.

A sikertelen vizsgák pótlása a vizsgaidőszak beosztásának függvényében, a hatályos TVSz iránymutatása szerint lehetséges.

4.6. A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

tevékenység	óra / félév
részvétel a kontakt tanórákon	12×3=36
féléves feladat elkészítése	1×25=25
vizsgafelkészülés	1×29=29
összesen:	Σ 90

4.7. Jóváhagyás és érvényesség

Jóváhagyta az Építészmérnöki Kar Tanácsa, érvényesség kezdete 2020. május 1.